

Szerkesztőségi iroda

Sepsi Szentgyörgyön
a ref. kollégium épülete-
ben, hová
a lap szellemi részét illet
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézandók.

N E M E R E.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kiüt kétszer:
usütörtökön és vasárnapon.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhöz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitótör sora 15 kr.

Háromszékmegye közönségéhez.

Sepsi-Sztgyörgy, 1879. május 21.

Sepsi-Sztgyörgy város október első napjaiban nagy horderejű események színhelye lesz. Ekkor fogja tartani az erdélyi gazdasági egylet vándorgyűlését, melyet kiállításal, a gazdasági ágak körébe vágó tárlatokkal köt össze. Már maga egy szakképzett gazdák egyesületének gyűlése képes lekötni az érdeklőséget bennünk, a gazdasági teendők feletti szakzerű eszmésesésk, e téren újabb mozgalmakkal, a tudomány közelebbi vívmányaiával való megismerkedés mindenesetre elég hatalmas inger arra nézve, hogy a vándorgyűlést képező szakembereket örömmel fogadjuk városunkba. De midőn ezen vándorgyűlés még kiállításal, tárlatokkal is van összekötve, melyek annyi sok tanulsággal, oly sok praktikus eredménnyel járnak, akkor valóban hévvel kell üdvözlőnk azon egyesületet, mely bennünket oly szerencsés helyzetbe hoz, hogy necsak egymás gazdasági előhaladásával ismerkedjünk meg hanem alkalmat szolgáltat arra is, hogy a bennünk felfedezett jót, követésre méltót szélesebb körben is megismerjék.

Mint mondók, a vándorgyűlés október első napjaira van kitűzve. E célból Sepsi-Sztgyörgy város és a megye részéről megválasztott intéző bizottság már megalakult, működését már meg is kezdette. De talán szükséges is mondanunk, hogy hiába való lesz a gazdasági egylet jóakarata, hiába való a törvényhatóság, a bizottság és intéző kezek lankadtalan munkássága, ha az egy szükséges dolog, a közönség érdeklődése nyomon nem kíséri azok fáradozását. Ezen érdeklődés az, a mire most mi megység közönségét teljes bizalommal kérjük.

Sokat lehetne nekünk e tárgyban írni. Elmondhatnók, hogy gazdasági állapotaink csak most, a legutóbbi időkben kezdenek némi javulást ígérni; elmondhatnók, hogy gazdasági politikánk a rendszeres fejlesztés minden kelleit nélkülözte, a modern vívmányok alkalmazásánál bizonyos keleti véru idegenkedést

tanúsított kormány és nemzet egyaránt; elmondhatnók, hogy különösen a kiállítások körül mutatkozó közönyösség talán a legutóbbi időkig kétségbe kezdé ejteni létfenntartásunkért aggodó jobbainkat; sokat mondhatnók e tárgyban, de megelőgszünk ezuttal azon örvendetes tény konstatálásával, hogy gazdasági állapotaink valahára javulni kezdenek. A mezőgazdaság, állattenyésztés sok kívánni valót hagy ugyan még fenn, de határozottan kedvezőbb lábón áll, mint eddig.

Ilyen körülmények között csak örvendeni tudunk, hogy ugy megyei gazdáinknak, mint a távoli szakembereknek alkalmuk lesz a Székelyföld sok tekintetben a sajátságosság bizonyos specialis jellegével bíró gazdaságát megismertetni s azt a tudomány mai színvonalán megbírálni.

A tárlat, mely akkor rendezve lesz, magába foglalja a gazdasági ágak mindenikét. A mezői és kertü termények, a gyümölcsstermelés, állattenyésztés, a házi ipar minden oldaláról. Sárkentésül díjak és elismerő érmekek, dícsérő oklevelek állítatnak ki a kitűnített tárgyak tulajdonosai számára.

Itt lesz az idő bemutatni a szorgalom, az előhaladás gyümölcseit. Rajta Háromszékmegye haladni vágyó gazdálkodásné! Mutassátok meg, hogy a nemes verseny szellemü, szülőföldetek becsülete, jó hírneve tettekre tud lelkesíteni! Még elég ideje-korán értesülve vagyunk a megyéinkre oly nagy fontossággal bíró esemény felől. A kiállítás idejéig még sokat lehet tenni, gyűjteni egy szorgalmas gazdának, ki saját és nemzete előhaladását szívén hordja. Álljanak össze a községek előjárói s hívják fel a gazdákat munkára, az értelmesebb birtokosok vegyék kezükbe az ügyet és ne hagyjanak megmozdíttalun egyetlen követ sen arra nézve, hogy a kiállítás minden tekintetben hű képviselője legyen megyénk termelő képességének és fiai szorgalmának.

Ugy legyen!

(?)

TÁRCA.

Utazás az élőhalottak országába.

Nem egyszer történt meg az, hogy az apa s anyja a tisztnek hatalmát igénybe vették, hogy leányukat a meggyaláztatástól megmentsék, vagy nem egyszer történik meg az, hogy egy leány tünden állva esdeklét a tiszthez s felfogott kezekkel könyörgött, hogy a gonosz emberektől szabadítsa meg. És mi volt a felelet? Az, hogy „itt az a szokás, hogy minden ember megházasodik, ti is találjátok bele magatokat ebbe a szokásba és ne jöjjetek többé efféle apróságokkal a nyakamra” s így kiirtódik az utolsó csirája a szemetémségnek a szegény nőből, s a többi következik; megjegyzendő az, hogy a politikai foglyok az efféle dolgokra soha se elegendenek.

Az ilyen házas emberek, ha a nőre reá unak, vagy eladják, vagy elcserelik, vagy sorsjátékon kisorsolják, vagy elárverezik; s így némelykor 4—5 kézen is megfordul egy nő vagy leány, míg a határozott helyét eléri. Ha a foglyok a végállomásra, legyen az Tobolsk vagy egy más város megérkeznek, levezik róluk a vasút és szerte küldik a bűnhődő helyekre, s ezzel a házasságunk is vége van, a bankócsinlókat pedig a börtönben elzárva tartják. A börtön parancsnok egy major, vagy kapitány, igen barátságosan bínik vele, sőt még azt is megteszi, hogy külön szobát ad neki és ha kívánja, a különzart nőkből, azt a melyik neki tetszik, hozzá parancsolja.

A parancsolat röviden következőleg hangzik: Te N. N. mártól fogva ennek az urnak ágyságya vagy, mikor szólit, hozzá mágyasz, ha nem engedelmkedel, kancsukát kapsz.” A börtönparancsnok

s a bankókészítők között végre magforr a barátság, s a parancsnok minden eszközüket s anyagukat megszerez a bankókészítésre, s így megkezdődik a hamis bankjegy készítés a börtönben. A Szibériában készített hamis bankjegyek nagyrészt Európába küldik és forgalomba hozzák, s a nyereségnek egy kikötött részét a bankó csináló lelki ismeretesen megkapja. Ennek következtében megtörténik némelykor, hogy egy börtön parancsnok, ha ügyes és szerencsés, Európában állv alatt, egy jószágot vesz, magát nyugdíjaztatja és boldogul él.

Hogy az orosz tiszték és hivatalnokok megvesztegethetők, csálnak, huznak, vonnak és lopnak azon megcsodálkozunk, mert Európában fizetik mint fizetik, de Ázsiában a bányatiszteket kivéve, némelykor egy évig se kapnak fizetést, tehát segítenek magukon a hogy lehet; különben magok az oroszok nem nevezik Szibériát másképen, mint a nagy börtönnek.

Hanem nem minden ember hibás, a kit Szibériába küldenek, sőt sokszor ártatlanokat is bűntetnek.

Egy megtörtént, hogy egy Volga melletti faluban, a pópának leánya, egy törvénytelen gyermekot szült, melyet maga az anya mefogott. Ezt a gyermeket az anyja jól begöngyölitve a folyó partjára vitte s egy ott játszadó 10 éves fiúnak, 10 kopeket (20 krt) ígért, ha a csomagot a Volgába dobja, mit a fiu megis tett. A leány kifizette a pénzt, s azzal eltűnt. A Volga felé vitte a csomagot és valami halászok kifogták, s a hogy felbontották, egy újonnan született gyermeket halva találtak benne.

A halászkor erre a partra szállottak, s a fiut kérdezték, hogy mit tud a csomagról? A fiu hűségesen elárta ezt esetet és mutatta a pénzt is,

* A magyar miniszterek a legközelebbi napokban egyenként Székesehérvárra rándulnak, hogy az ottani országos kiállítás megtekintésék. A kereskedelmi miniszter — a B. Corr. értesítése szerint — a kiállítást ismételtlen szemle alá venni szakemberek által behatóan tanulmányoztatni s tanulmányozás eredményeiről magának írásbeli jelentést tétetni szándékozik.

A görögkérdésben a hatalmak ez akarata alkalmasint jó ideig fog várni a megvalósulásra. Mint Konstantinápolyból távirják, ott most az osztrák-magyar és a francia nagykövetekek visszaérkezését várják, hogy megkezdjék a görög-török viszály elintézés felőtti tanácskozásokat; a német és orosz nagykövetekek már megkapták erre vonatkozó utasításait. A porta magatartása azonban változatlanul elutasító, s mint a Reuter-ügynökség jelenti, a török kormány még legujjabban is határozottan kimondotta, hogy a kongresszus által javasolt alapon nem bocsátkozik alkudozásba. Viszont a görög kormány formszerint kijelentette a hatalmaknak, hogy más alapon, mint melyet a kongresszus tizenharmadik jegyzőkönyve kijelöl, nem alkudozik. A hatalmak képviselőinek tehát nem épen könnyű feladatuk lesz, hogy csak alapot is találjanak a közvetítés megindítására.

Romániában már megindultak a választások az alkotmányt módosító parlament számára. A zsidókérdés, melynek megoldása képezi e gyűlés feladatát, szöveget hozott létre több párt között s a megoldás előreláthatólag abból fog állni, hogy az alkotmány 7. cikke egyszerűen töröltetvén, a zsidóknak megadatik a jog, hogy épen úgy, mint más vallású külföldiek, egyenként folyamodhassanak a honpolgársághért, s az ezzel egybekötött politikai jogot gyakorolhatásért. Hogy e megoldás kielégíti-e a hatalmakat, még mindenesetre bevérandó. — A román politikusokat élenken foglalkoztatja még a trónörökösödés kérdése is. A román alkotmány szerint a trón, ha a fejedelem fiörökös nélkül mulik ki, a fejedelem legidősb testvérét illi. Lipót herceg, a fejedelem testvére e tisztességről azonban már rég lemondott s most a 14 éves Hohenzollern Ferdinánd herceg a kandidátus. A kérdés alkotmányos elintézését már a parlament legközelebbi rendes ülészakában tervezik.

A francia képviselőházban már a legközelebbi napokban szönyegre kerül interpelláció alakjában a Blanqui-kérdés; a kormány számára azonban a többség már biztosítva van. A szemtámasban az ultramontanok igyekeztek botrányt földéznii a pápi kérdéssel, de a többség egyszerűen napirendre tért

mit a pápa leányától kapott, mire őt a halottal együtt a legközelebbi políciára vitték. A fiu itt is ugyanazt vallotta, mit a halásznok már elmondott volt, hanem a vallását után börtönbe záratott. Hat évig volt a fiu fogva, minden évben többször vallatták és mindenkor azt vallotta, mit legelőször mondott. A hogy a 16 évet betöltötte, mint az orosz törvények szerint nagykorut, elítélték s 1864-ben Szibériába szállították. A pápa leányának semmi baja se lett sőt a meddig a fiu fogva volt, férjhez ment és két gyermeknek anyja lett. Mindenki tudta a fiunak ártatlanságát és még sem mert senki egy szót mellette emelni.

Egy más, de borzasztó eset történt egy falusi lakossal. A saratovi kormányzósnak egyik falujában, egy ifju, tehető és szorgalmas gazda lakott, kit nemcsak a vagyonáért, hanem a becsületességéért is az egész község tisztelt és becsült. Ez az ifju ember boldognak érezte magát, mert a vagyona mellett egy szorgalmatos, ifju szép és hűséges felesége és három gyermeke volt. Ezt az embert egy nap, midőn a mezőn dolgozott, az a gondolat lepte meg, hogy ha ő meghalálna halni, nemcsak hogy menyországba nem megy, hanem a pokolnak a fenekére jutna, mivel ő még nem alázta meg magát az uristen előtt; mert a ki bünt nem követ el, az nem könyöröghet bünbocsánatért, ki pedig bünbocsánatért nem fohászkozik el a búszeke. Ő tehát elhatározta, hogy valami bünt fog elkövetni, hogy oka legyen az uristenhez bünbocsánatért könyörögni. Részegeskedni, kártyázni vagy korhelykedni nem akart, tehát feltette magában, hogy a feleségét és gyermekeit meggyilkolja, hogy legyen oka, miért könyörögni az uristenhez. Ezt az isteni sugallatot, a hogy ő hitte, este a dologról hazatérvén teljesítette is, mert megölt a feleségét és három gyermekeit, s azután feladta magát a